

6. EL GUIONET

El guionet s'utilitza com a signe ortogràfic convencional en els següents casos:

- a) Per a separar gràficament les síl·labes d'una paraula:

La paraula Va-lén-ci-a és esdrúixola.

- b) Per a separar les síl·labes d'una paraula al final d'una línia:

*Ma casa es chicoteta pero la seua és molt gran-
dota.*

Recordem que el guió no pot separar dígrafs (veja's capítol 2.2):

*Parlà d'un assunt ben intere-
ssant.*

*Ha vixcut sempre en la ca-
rrera d'En Corts.*

I no:

*Parlà d'un assunt ben interes-
sant.*

*Ha vixcut sempre en la car-
rrera d'En Corts.*

- c) Per a separar els pronoms personals dèbils que acompanyen a un verb en posició enclítica i separar aquells entre sí, sempre que no hagen d'anar apostrofats (poden consultar-se les regles en el capítol de Pronoms dèbils)

*doneu-li-la
aneu-vos-en
trencar-te'l*

- d) En unions circumstancials, o que no s'han aglutinat gràficament:

*dalai-lama
gallec-portugués
esquimal-aleutià
agar-agar*

- e) En les paraules formades per un prefix (habitualment *pro-* o *anti-*) i un nom propi escrit en majúscula inicial: *anti-ONU*, *pro-China*.

- f) En composts que establixen una relació de direccionalitat o de relació entre dos paraules simples: *autovia València-Madrit*, *diccionari valencià-anglés*, *relació calitat-preu*.

- g) Per a separar dates o números de pàgines que inclouen un període o un espai temporal o espacial:

*El pintor Vicent Tatay Jornet (1963-2014)...
Durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939)...
Vore en Tractat de mètrica valenciana, pàgs. 207-211.*

- h) En texts de caràcter llingüístic, per a indicar la flexió de gènere i número d'una paraula:

*fèrreu, -ea, -us, -ees
roig, -oja, -ojos, -oges*

O també per a indicar en l'escriptura prefixos, sufixos o terminacions.

Els prefixos re-, contra-, anti- ...

El sufix verbal -ejar...

Tots els sufixos -ot, -ota, -et, -eta...

Les terminacions -idor, -iment, -itat...

Per contra, no s'utilisa el guionet en els següents casos:

- a) Els numerals: *vintidós* i no *vint-i-dos*, *trentahuit* i no *trenta-huit*, *cinquantassís* i no *cinquantassis*, *siscents* i no *sis-cents*.
- b) Els noms composts a on apareix un punt cardinal: *surest* i no *sur-est*, *nortamericà* i no *nort-amicà*.
- c) Separem sense guionet l'adverbi *no* quan nega al substantiu que el segueix: *no intervenció* i no *no-intervenció*, *no res* i no *no-res*, *la no violència* i no *la no-violència*.
- d) No separem en guionet les paraules compostes que actuen en la llengua com a paraules independents, encara que siguen el resultat d'una aglutinació, com tampoc separem els prefixos: *collvert*, *motocarro*, *parafancs*, *Malvarrosa*, *Vilarreal*, *despusahir*, *despusdemà*, *despusanit*, *contrarrevolucionari*, *esclatasanc*, *correlestotes* i no *coll-vert*, *moto-carro*... S'inclouen en este cas les paraules derivades de l'us del prefix *ex-*: *expresident*, *exministre*, i no *ex-president*, *ex-ministre*.
- e) No separem en guionets expressions estrangeres com: *best seller*, *rock and roll*, *play boy*, *tutti frutti*, *jet set*, *déjà vu*... i no *best-seller*, *rock-and-roll*...